

Vergaderjaar 2018–2019

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 631

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 november 2018

Volgens Richtlijn 2014/45/EU, betreffende de periodieke technische controle van motorvoertuigen en aanhangwagens, zijn landbouw- of bosbouwtrekkers (van de categorie T) met een maximum-constructiesnelheid van meer dan 40 km/u vanaf 20 mei 2018 APK-plichtig. De noodzakelijke aanpassingen van wet- en regelgeving moesten uiterlijk 20 mei 2017 zijn gerealiseerd. Ter implementatie van de richtlijn was gekozen voor een wetsvoorstel voor een kentekenplicht voor landbouw- of bosbouwtrekkers. Dit voorstel is door uw Kamer verworpen (Kamerstuk 34 937). Hierdoor bestaat op dit moment geen wettelijke basis voor de APK-plicht voor deze categorie voertuigen en kan de lagere regelgeving waarin die verplichting is geregeld niet in werking treden.

De Europese Commissie heeft Nederland op 17 juli 2017 in gebreke gesteld wegens niet tijdige implementatie van de richtlijn. Om verdere stappen van de Europese Commissie in de infractieprocedure te voorkomen en de negatieve gevolgen hiervan zo veel mogelijk te beperken, is het van belang zo snel mogelijk alsnog een wettelijke basis voor de APK-plicht te regelen.

Afstemming betrokken partijen

Ik ben om tafel gegaan met de betrokken partijen (landbouwbranche, wegbeheerders, handhavings- en uitvoeringsinstanties) om tot een gedragen nieuw wetsvoorstel te kunnen komen. Daarbij is gezien hoe – binnen de Europeesrechtelijke kaders – zoveel mogelijk tegemoet kan worden gekomen aan de wensen van de verschillende partijen.

APK-plicht en uitzonderingen

De APK-plicht geldt voor landbouw- of bosbouwtrekkers (voertuigcategorie T) met een constructiesnelheid hoger dan 40 km/u. In de richtlijn wordt de mogelijkheid geboden om voertuigen uit te zonderen van de

APK-plicht. Het gaat om voertuigen die hoofdzakelijk voor land- en bosbouwwerkzaamheden worden ingezet, op het terrein waar zulke activiteit plaatsvindt, zoals landwegen en akkers. Deze voertuigen zullen in het voorstel worden uitgezonderd van de APK-plicht.

Registratie bestaande landbouwvoertuigen

Om aan de in de richtlijn gestelde eisen voor de APK-plicht te kunnen voldoen, is registratie van alle bestaande landbouw- of bosbouwtrekkers (LBT)¹ en mobiele machines nodig. Bij registratie worden alle bestaande voertuigen met de benodigde technische gegevens geregistreerd, alsmede de houder/eigenaar van het voertuig. De RDW voert enkele (register)controles uit op juistheid en authenticiteit van de ingevoerde gegevens, voordat het voertuig wordt geregistreerd. De kosten per registratie zijn 18 euro. Ik heb de RDW gevraagd om deze kosten zo laag mogelijk te houden, mede door gebruik te maken van een administratieve inschrijving met alleen de noodzakelijke (technische) gegevens en de maximum-constructiesnelheid. Er wordt een korte conversieperiode (minder dan een jaar) ingesteld voor de registratie van het bestaande park.

Voertuigen die niet op de openbare weg komen en dus uitsluitend op eigen terrein gebruikt worden, hoeven niet te worden geregistreerd. Ook getrokken materieel met een constructiesnelheid lager dan 25 km/uur is vrijgesteld van registratie. Registratie is ook niet verplicht voor voertuigen die vrijgesteld zijn voor het T-rijbewijs en andere voertuigen, zoals meeneemhefrucks en fruitreintjes.

Moties

In het voorstel zullen ook de moties Visser (Kamerstuk 34 397, nr. 23) en Van Helvert (Kamerstuk 34 397, nr. 25) worden uitgevoerd. Dit resulteert in een verhoging van de maximumsnelheid voor landbouwvoertuigen van 25km/uur naar 40km/uur, mits de maximum-constructiesnelheid dit toelaat. Daarnaast wordt een centraal loket ontheffingverlening voor landbouwvoertuigen bij de RDW gerealiseerd, waarmee per voertuig voor alle wegen een ontheffing kan worden verleend, in plaats van per individuele wegbeheerder. Deze ontheffingen kunnen centraal worden aangevraagd voor breedteoverschrijding. Welke wegen worden opengesteld voor landbouwverkeer is uiteraard aan de betrokken wegbeheerders. Wegbeheerders streven een «ja, tenzij»-beleid na: in principe worden wegen vrijgegeven, behalve als er gegronde redenen zijn om dit onder andere vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid niet te doen.

Landbouw- of bosbouwtrekkers, MMBS'en en hun getrokken materieel kunnen en mogen alleen gebruik maken van de snelheidsverhoging en het loket ontheffingverlening wanneer een kenteken gevoerd wordt. Dit is de uitdrukkelijke eis van zowel handhavingsinstanties als wegbeheerders.

Kentekenplicht nieuwe landbouwvoertuigen

Alle landbouw- of bosbouwvoertuigen worden na inwerkingtreding van het voornoemde wetsvoorstel kentekenplichtig. Nieuwe voertuigen zijn dat automatisch, voor bestaande voertuigen die APK-plichtig zijn, geldt een conversieperiode. Hieraan zijn uiteraard kosten verbonden. Net als bij

¹ Onder (land)bouwvoertuigen wordt verstaan: landbouw- of bosbouwtrekkers (voertuigcategorie T en C), motorrijtuigen met beperkte snelheid (MMBS'en), landbouw- of bosbouwaanhangwagens (voertuigcategorie R) en verwisselbare getrokken uitrustingsstukken (voertuigcategorie S).

personenauto's zal de RDW hiervoor een tarief stellen. Bij het voeren van een kenteken zullen landbouwvoertuigen gebruikmaken van één kentekenplaat aan de achterzijde van het voertuig.

Een kentekenplicht voor nieuwe landbouwvoertuigen is tevens noodzakelijk om aan te sluiten bij de huidige systematiek van registratie van voertuigen. De redenen hiervoor zijn verplichtingen rondom goedkeuring, markttoezicht, verkoopverboden, restantvoorraden, rapportages en terugroepacties, zoals gesteld in diverse Europese richtlijnen en verordeningen.

Na invoering van het wetsvoorstel komt de voertuigcategorie «motorrijtuig met beperkte snelheid» (MMBS) te vervallen en wordt deze vervangen door de categorie «mobiele machines» (MM). Mobiele machines worden eveneens kentekenplichtig. Met het invoeren van de registratieplicht komt ook een einde aan het ombouwen van voertuigen tot MMBS'en. Handhaving op parkeren en snelheid is voor die categorie op dit moment niet mogelijk. Met registratie en een kentekenplaat wanneer men harder wil rijden dan 25km/uur is dit wel mogelijk voor het bestaande wagenpark.

Inmiddels is voor deze voertuigen ook een rijbewijs nodig.

Vrijwillige kentekening en overgangsregeling

Voor voertuigen die niet sneller dan 25 km/uur rijden en geen gebruik willen maken van het centrale ontheffingenloket geldt een overgangsperiode tot en met 31 december 2024. Dit biedt de mogelijkheid om stapsgewijs naar invoering van de kentekenplaat te gaan.

Voor deze voertuigen is er wel de mogelijkheid vrijwillig een kentekenplaat te voeren vanwege andere voordelen, zoals verzekering en opsporingsmogelijkheden. Ook kan dit tot het einde van de conversieperiode in plaats van het huidige GV-kenteken (grensverkeer). Het GV-kenteken als bijzonder kenteken zal komen te vervallen wanneer de registratie van bestaande voertuigen is doorgevoerd.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
C. van Nieuwenhuizen Wijbenga